

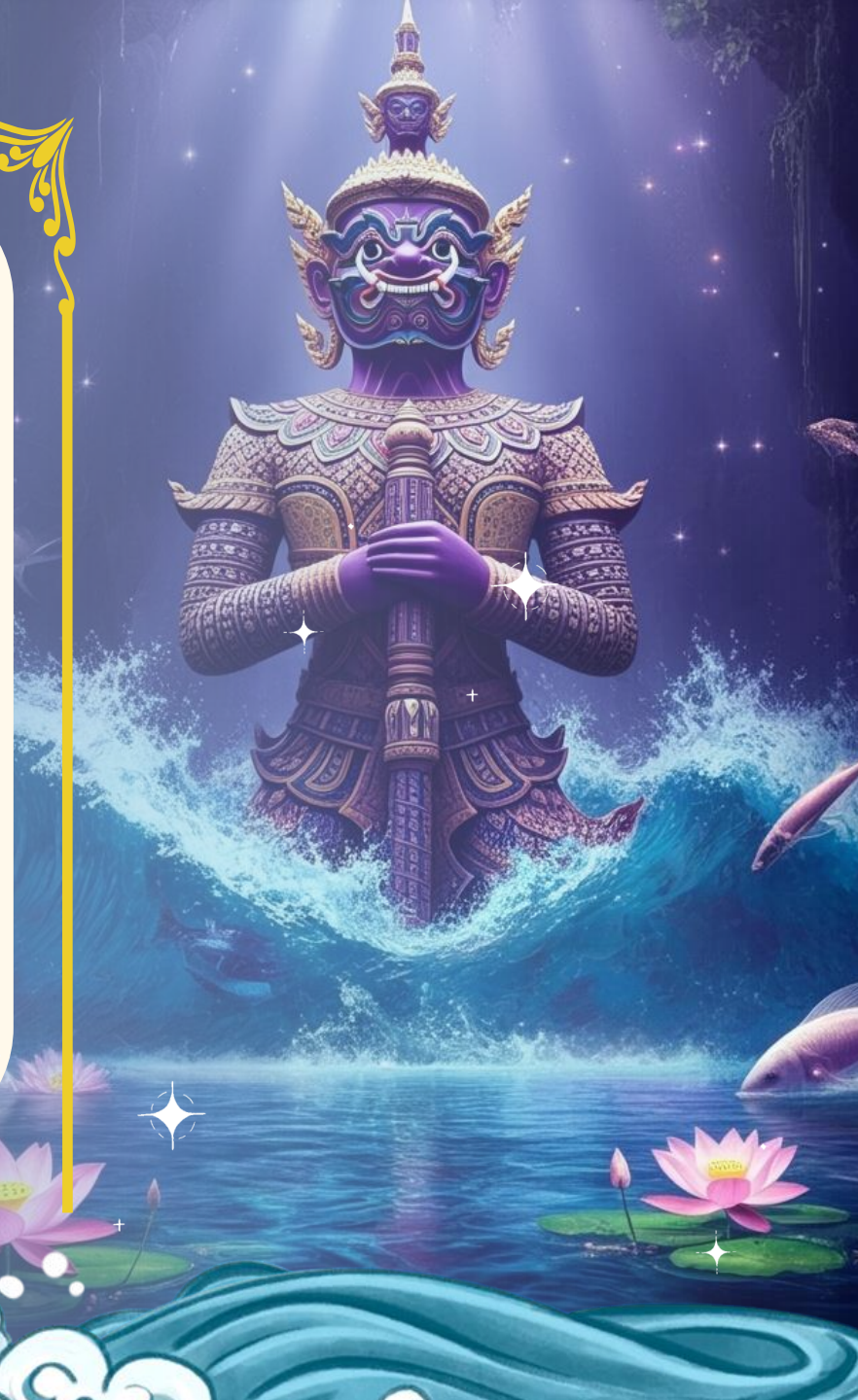
รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การอธิบายคุณค่าของวรรณคดี

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนียด

ทบทวนความรู้...จับคู่คำศัพท์

สัจจา

สมประดี

ความรู้สึกรักตัว

อสุรา

เหม็นต์

ฤดูหนาว

สมประดี

สัจจา

ความจริง

เหม็นต์

จรลี

เดินเยื้องกราย

จรลี

อสุรา

อสุร, ยักซ์

คำถามชวนคิด

คำถาม : เพราะเหตุใด จึงต้องมีการอธิบาย
ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

คำตอบ : เพราะจะได้ทราบข้อคิดจากเรื่องนั้น ๆ และ
สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรม ค้นหาข้อคิด

จากบทร้อยกรอง

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้แล้วหาข้อคิด

บัดนั้น

ซึ่งอยู่ในระคองคา

ราตรีเที่ยงคืนเคยเที่ยว

ก็สำแดงแผลงฤทธิ์เกรียงไกร

มัจฉานุผู้ใจแกล้วกล้า

เป็นด่านรักษาชั้นใน

ลดเลี้ยวกระเวนทางใหญ่

ขึ้นไปจากท้องชลธาร

ข้อคิด : ความรับผิดชอบต่อหน้าที่

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้แล้วหาข้อคิด

บัดนั้น

เห็นประจักษ์เหมือนคำชนนี

ยกกรขึ้นเหนือศิโรเพฐน์

ตัวลูกไม่แจ้งประจักษ์ใจ

มัจฉานุผู้ชาญชัยศรี

ยินดีก็วิ่งเข้าไป

น้อมเกศบังคมประณมไหว้

จึงชิงชัยกับพระบิดา

ข้อคิด : การขอขมาโทษในความผิด

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้แล้วหาข้อคิด

บัดนั้น

ได้ฟังก็ดำริไตร่ตรอง

มันคิดเปรียบเทียบดั่งนี้

กูก็ไม่เกรงฤทธา

คำแหงหนุमानทหารใหญ่

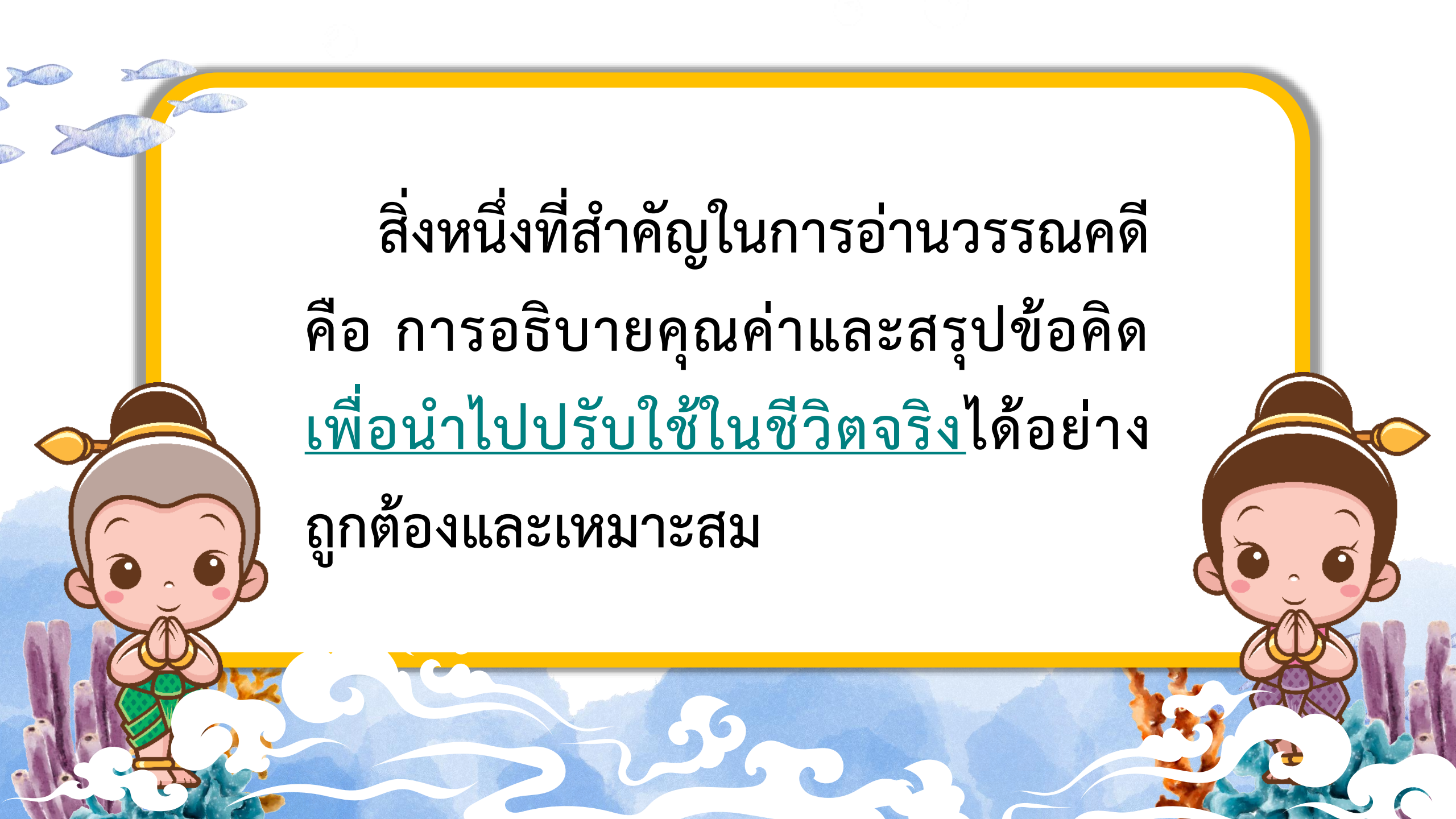
อันอายไมยราพอสुरา

เห็นจะมีอุบายรักษา

จะซ้อนกลฆ่ามันให้วายปราณ

ข้อคิด : การมีสติใคร่ครวญเหตุผล

สิ่งหนึ่งที่สำคัญในการอ่านวรรณคดี
คือ การอธิบายคุณค่าและสรุปข้อคิด
เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้อย่าง
ถูกต้องและเหมาะสม

การอธิบายนคุณค่า

ของวรรณคดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ❖ บอกหลักการอธิบายคุณค่าของวรรณคดีได้
- ❖ เขียนอธิบายคุณค่าของเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ ได้
- ❖ บอกแนวทางการนำคุณค่าและข้อคิดไปปรับใช้ได้

ทบทวนคุณค่า

ของวรรณคดีไทย

คุณค่าของวรรณคดีไทย

๑. คุณค่าด้านเนื้อหา

๒. คุณค่าด้านวรรณศิลป์

๓. คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔. คุณค่าด้านการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๑. คุณค่าด้านเนื้อหา

คือ สารประโยชน์หรือคุณค่าที่ได้
จากเนื้อเรื่อง เช่น จุดมุ่งหมาย
แนวคิด ความรู้ ความคิด ข้อคิด
คำสอน คติเตือนใจ ซึ่งทำให้
ผู้อ่านสามารถนำไปปรับใช้ได้

๒. คุณค่าด้านวรรณศิลป์

คือ ศิลปะในการประพันธ์และ
ความงามทางภาษา เป็นการใช้
คำให้เกิดความงามด้านต่าง ๆ
เช่น การเล่นคำซ้ำ การเล่นเสียง
การใช้คำไวพจน์ การใช้โวหาร

๓. คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม

คือ ลักษณะเรื่องราวที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตหรือสภาพสังคม วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ค่านิยม การเมือง ประวัติศาสตร์ และการดำเนินชีวิต

๔. คุณค่าด้านการนำไปใช้

คือ ผู้อ่านสามารถนำข้อคิดหรือแนวคิดจากวรรณคดีที่อ่านไปปรับประยุกต์ใช้ หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

คำถามชวนคิด

คำถาม : นักเรียนจะมีวิธีการอธิบายคุณค่าของวรรณคดีไทยได้อย่างไร

คำตอบ : อ่านเรื่องให้เข้าใจและจะต้องรู้หลักการอธิบายคุณค่าของวรรณคดี

สรุปข้อคิดและการนำไป
ปรับใช้ในชีวิตจริง

ศึกษาวรรณคดีเรื่องนั้น
ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้

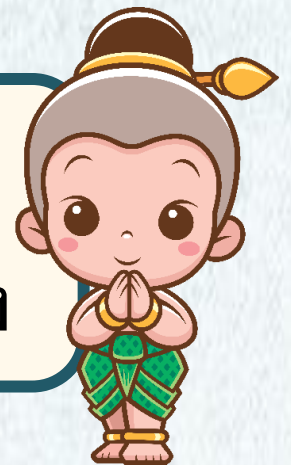
เขียนอธิบายคุณค่า
อย่างละเอียด

หลักการอธิบายคุณค่า
ของวรรณคดีไทย

วิเคราะห์ลักษณะ
ของคำประพันธ์

วิเคราะห์คุณค่าทั้งสี่ด้าน
ให้ถูกต้องและครบถ้วน

วิเคราะห์แนวคิด
หรือจุดมุ่งหมายของเรื่อง

วิเคราะห์คุณค่าจากบทร้อยกรอง

บัดนั้น

ซึ่งอยู่ในสระคงคา

ราตรีเที่ยงคืนเคยเที่ยว

ก็ลำแดงแฝงฤทธิเกรียงไกร

มัจฉานุผู้ใจแกล้วกล้า

เป็นด่านรักษาชั้นใน

ลดเลี้ยวกระแวนทางใหญ่

ขึ้นไปจากห้องชลธาร

วิเคราะห์คุณค่าจากบทร้อยกรอง

ถึงที่ขอบสระก็หยุดอยู่
เห็นวานรเฝือกผู้ฮังการ
โกรธาขบฟันกระที่บบาท
แล้วร้องประกาศด้วยวาจา
ตัวเิ่งนี้มาจากไหน
องอาจล่องด่านกุมภัณฑ์

แลดูไปทั่วทุกสถาน
ล่องด่านผ่านทางเข้ามา
ทำอำนาจออกยื่นขวางหน้า
เหวยอ้ายพาลาใจฉกรรจ์
ไม่กลัวชีวาจะอาสัญ
กูจะหันให้ยับลงกับกร

วิเคราะห์คุณค่าจากบทร้อยกรอง

บัดนั้น

เห็นลิ่งน้อยขึ้นจากสาคร
จึงคิดว่าวานรนี้

รูปทรงองอาจประหลาดตา
จึงร้องว่าเหวยอ้ายลิ่งเล็ก
มึงอย่าขวางหน้ากูไว้

คำแห่งหนุมานชาญสมร
อ้างอวดฤทธิ์รอนอหังการ
เหตุใดมีหางเป็นมัจฉา
ถ้อยคำหยาบช้าทะนงใจ
จะเจียมตัวว่าเด็กก็หาไม่
ถอยไปให้พ้นอ้ายสาธารณ์

วิเคราะห์คุณค่าจากบทร้อยกรอง

บัดนั้น

ได้ฟังกริ้วโกรธคือไฟกาฬ
ถึงตัวกู่น้อยเท่านั้น
อย่าพักอ้าจองทะนงใจ
ว่าแล้วสำแดงเดชา
โลดโผนโจนรุกทุกบัน

มัจฉานุฤทธิ์โกรใจหาญ
ตบมือฉัดฉานแล้วตอบไป
จะกลัวฤทธิ์เอ็งก็หาไม่
ใครดีจะได้เห็นกัน
พสุธาบาดาลไหวหวั่น
เข้าไล่โรมรันราวี

วิเคราะห์คุณค่าจากบทร้อยกรอง

บัดนั้น

กริ้วโกรธพิโรธตั้งอัคคี

เกล้าคล่องว่องไวทั้งสองข้าง

ถ้อยที่ถ้อยมีฤทธิ์รอน

หนุมานผู้ชาญชัยศรี

ขุนกระบี่รับระปะทะกร

ต่างตนต่างหาญชาญสมร

ต่อกรไม่ละลดกัน

คำถามชวนคิด

คำถาม : เพราะเหตุใด จึงต้องมีการอธิบายคุณค่า
ของวรรณคดีไทย

คำตอบ : เพื่อจะได้นำคุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีไทย
เรื่องนั้น ๆ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

คำชี้แจงการทำใบงาน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒ การอธิบายคุณค่าของเรื่อง รามเกียรติ์
ตอน คีกไมยราพ โดยเขียนสรุปคุณค่าทั้ง ๔ ด้านเป็นภาพรวม
ทั้งหมดของเรื่อง

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑) แจกใบงานที่ ๖

เรื่อง การอธิบายคุณค่าของเรื่อง
รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

๒) สังเกตวิธีการทำงานของนักเรียน

๓) ประเมินการเขียนอธิบายคุณค่า
ของวรรณคดี

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑) ทำใบงานที่ ๖

เรื่อง การอธิบายคุณค่าของเรื่อง
รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ

๒) เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว
ให้ส่งที่ครูประจำชั้น/ครูประจำวิชา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ใบงานที่ ๖

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอธิบายคุณค่าของเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน ศักดิ์ไมยราพ ทั้ง ๔ ด้าน
โดยเขียนสรุปเป็นภาพรวมทั้งหมดของเรื่อง

๑) คุณค่าด้านเนื้อหาสาระ

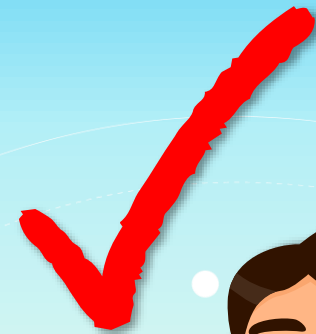
๒) คุณค่าด้านวรรณศิลป์

๓) คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม

๔) คุณค่าด้านการนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สรุปการทำกิจกรรม และตรวจสอบความถูกต้อง

แนวคำตอบใบงานที่ ๖ การอธิบายคุณค่าฯ

๑. คุณค่าด้านเนื้อหา

ตอบ เนื้อหามีการสอดแทรกข้อคิด คติเตือนใจ และคุณธรรม เช่น ความกตัญญู ความจงรักภักดี ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การมีสติ ใคร่ครวญต่อปัญหาต่าง ๆ และไม่ควรใช้กำลังในการแก้ปัญหา

แนวคำตอบใบงานที่ ๖ การอธิบายคุณค่าฯ

๒. คุณค่าด้านวรรณศิลป์

ตอบ บทร้อยกรองเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน คีกไมยราพ ถือว่ามีการใช้ถ้อยคำและภาษาที่ทำให้เกิดความงามทางภาษา เกิดภาพพจน์ และใช้โวหารต่าง ๆ เช่น อุปมา (เปรียบเทียบให้ชัดเจนมากขึ้น) ทำให้วรรณคดีเรื่องนี้ มีคุณค่าด้านวรรณศิลป์ที่หลากหลาย

แนวคำตอบใบงานที่ ๖ การอธิบายคุณค่าฯ

๓. คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม

ตอบ “ความรักของแม่ที่มีต่อลูก” ดังเช่น

สุดที่แม่แล้วนะแก้วตา

แม่นเจ้าสิ้นชีพชีวิ

ก้มหน้าไปตามทราวมสวาท

ถึงอยู่ไปจะทรमानกาย

ซึ่งจะพ้นอาชญาภัยกษี

แม่นี้ไม่อยู่จะสูญตาย

ให้ประจักษ์โลกธาตุดังหลาย

จะพุ่มพวยชลเนตรทุกเวลา

แนวคำตอบใบงานที่ ๖ การอธิบายคุณค่าฯ

๔. คุณค่าด้านการนำข้อคิดไปปรับใช้

ตอบ ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ดังที่มัจฉานุมีความกตัญญูต่อหนุมาน ผู้เป็นบิดา และไมยราพซึ่งเป็นผู้มีพระคุณต่อตนเอง เช่น

ข้อนี้ขัดสนเป็นพันคิด

พระบิดาจงโปรดเกศี

ด้วยพญาไมยราพอสुरี

ได้เลี้ยงลูกนี้จนใหญ่มา

พระคุณตั้งคุณบิดุเรศ

ซึ่งบังเกิดเกศเกศา

อันซึ่งจะบอกมรคา

ตั้งข้าไม่มีกตัญญู

สรุปความรู้

ควบคู่หลักการ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อความต่อไปนี้
แล้วตอบคำถามว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่”

๑. การวิเคราะห์จุดมุ่งหมาย จะทำให้ผู้อ่านทราบเจตนาของผู้แต่ง

๒. การสรุปคุณค่าและข้อคิด ไม่จำเป็นต้องอ่านเรื่องให้จบ

๓. การวิเคราะห์โครงเรื่อง ตัวละคร และแนวคิด จะทำให้เข้าใจเรื่องได้ดี

๔. การศึกษาวรรณคดีจะช่วยให้วิเคราะห์คุณค่าของเรื่องได้ง่าย

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อความต่อไปนี้
แล้วตอบคำถามว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่”

๕. การระบุนามเชื่อและประเพณี เป็นการอธิบายคุณค่าด้านเนื้อหา

๖. คุณค่าด้านสังคม เป็นเรื่องราวที่สะท้อนสภาพวิถีชีวิตและค่านิยม

๗. การวิเคราะห์ความงามทางภาษา เป็นคุณค่าด้านวรรณศิลป์

๘. คุณค่าด้านเนื้อหา ต้องอาศัยความรู้ด้านศิลปะในการประพันธ์

คำถามสรุปบทเรียน

คำถาม : การอธิบายคุณค่าของวรรณคดีไทย
มีประโยชน์อย่างไร

คำตอบ : ทำให้ทราบคุณค่าและข้อคิดของ
วรรณคดี เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

บทเรียนครั้งต่อไป

รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การพูดแสดงความรู้ และความคิดเห็น เรื่อง รามเกียรติ์

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ☑ ใบความรู้ เรื่อง การพูดแสดงความรู้ และความคิดเห็น
- ☑ ใบงาน เรื่อง แบบร่างการพูดแสดงความรู้และความคิดเห็นเรื่อง รามเกียรติ์

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

